

INFORMACIÓ MÈDICA A LA INDÚSTRIA FARMACÈUTICA

Desenvolupament i Implementació d'un Cours d'Expert Universitari

Elena Guardiola¹, Lurdes Cabo², Elena Molina³, Patricia Ortega⁴, Ángela Flores⁵, Sylvaine Balmy⁶, Nuria Escudero⁴,
María-Ángeles Hernández⁷, Mónica Rojo⁸

01 La Informació Mèdica a la Indústria Farmacèutica

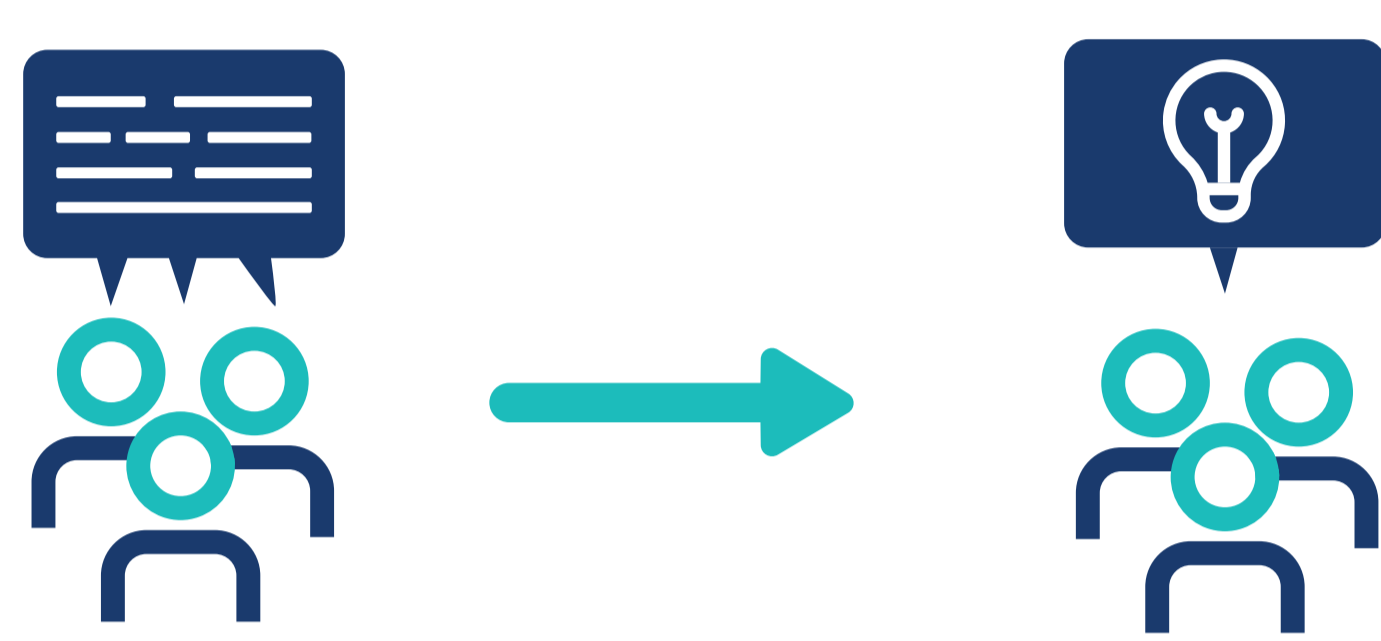
La indústria farmacèutica (IF) és un important proveïdor d'informació i documentació mèdica. La Informació Mèdica (IM) és una activitat necessària per tal que els medicaments i productes sanitaris comercialitzats per la IF s'utilitzin de forma segura i eficaç. És una funció que proporciona informació precisa, equilibrada, actualitzada i objectiva als professionals, pacients i gestors que ho sol·liciten¹.

Als departaments d'IM de la IF treballen professionals de diferents perfils, especialment llicenciats i graduats en ciències de la salut i en informació i documentació. Les necessitats de formació de cadascun dels perfils involucrats en la IM és inherentment diferent.



02 Detecció d'una necessitat

Els anys 2015² (N=81) i 2019³ (N=44), el Grup de Treball d'Informació Mèdica (GTIM) d'AMIFE (Asociación de Medicina de la Industria Farmacéutica Española) va dur a terme dues enquestes sobre l'estructura dels departaments d'IM entre els professionals de diferents empreses farmacèutiques i biotecnològiques a Espanya.



A l'enquesta de 2019, gairebé el 60 % dels professionals enquestats va respondre que a la seva empresa no hi havia un programa de formació específica d'IM; un resultat similar al que es va obtenir el 2015 (65 %)³

El maneig d'informació científica i el coneixement de la patologia i dels productes de la companyia foren les habilitats més valorades pels professionals enquestats.

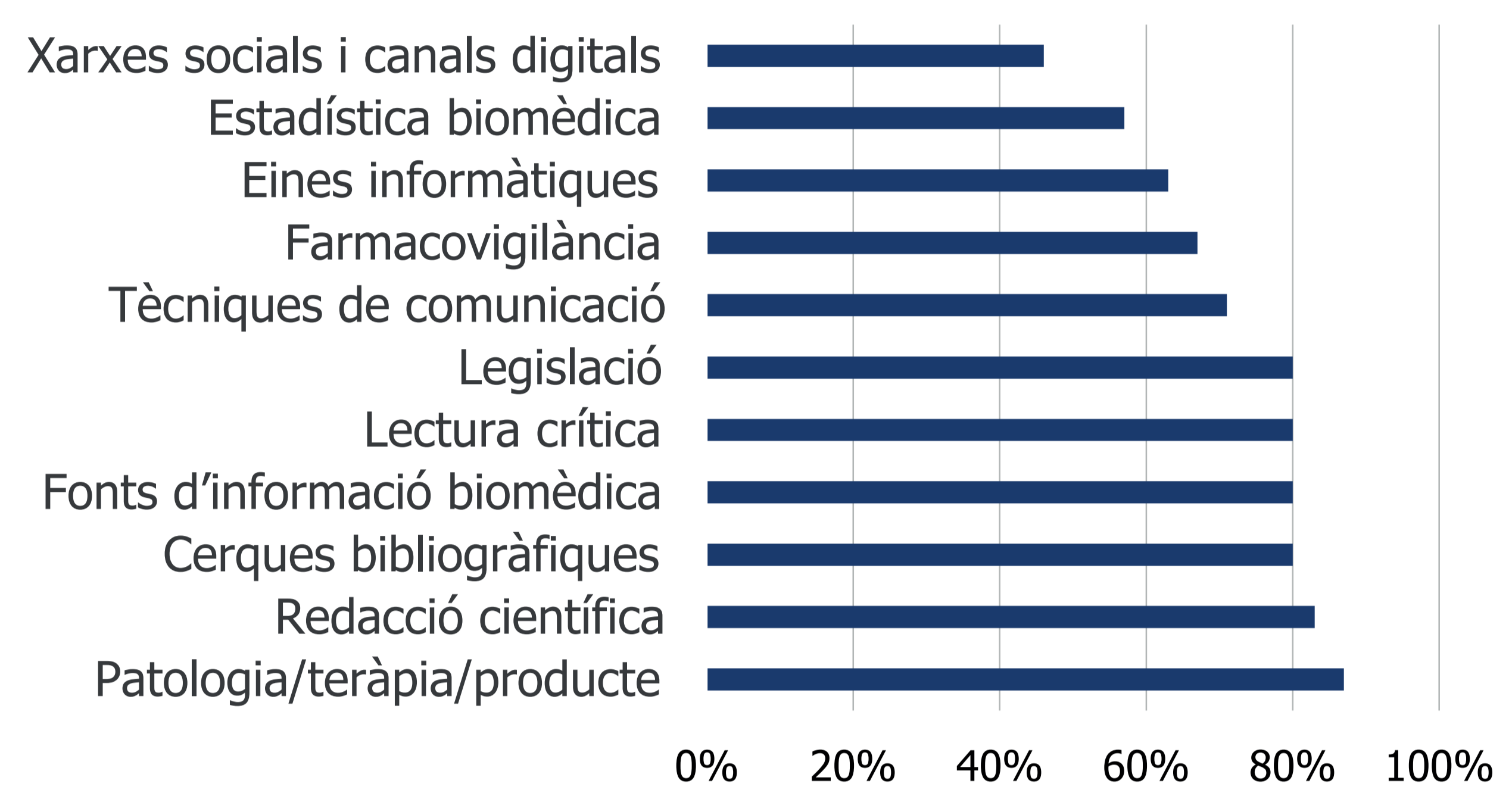


Figura 1. Necessitats formatives dels departaments d'IM³

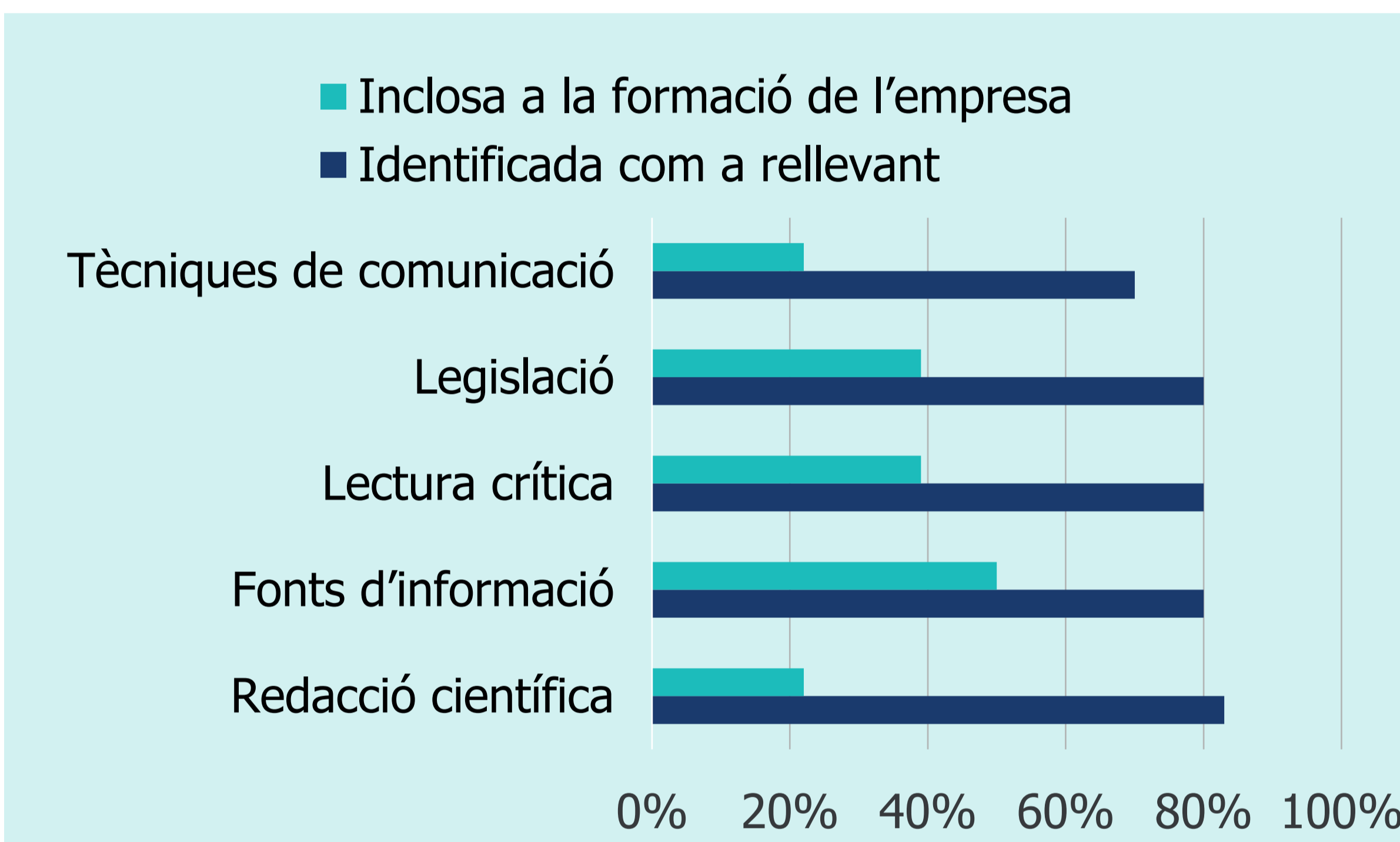


Figura 2. Necessitats formatives no resoltes³

Entre les empreses que sí que inclouen programes de formació, es van detectar altres necessitats formatives en IM no resoltes.

"... els especialistes en IM requereixen plans de formació específics que omplin el buit que hi ha en el coneixement de les malalties, la comprensió de l'evidència, les habilitats de comunicació i les xarxes socials."³

03 Desenvolupament de la solució

El GTIM d'AMIFE, format per 36 membres de 32 companyies diferents, en col·laboració amb la Universidad CEU San Pablo (Madrid), ha desenvolupat el primer curs de postgrau d'Espanya centrat només en la IM a la IF⁴

Curs adreçat a graduats en informació i documentació interessats en el camp de la informació sobre la salut, a graduats i alumnes de darrers cursos de ciències de la salut i ciències experimentals de perfil sanitari i a professionals d'altres departaments de la indústria farmacèutica.

Possibilitat, pels membres del GTIM i llurs equips, d'inscriure's en alguns mòduls separadament (mòduls 4, 5 i 6)

Taula 1. Programa del primer curs d'expert universitari en informació mèdica (IM) a la indústria farmacèutica (IF) (AMIFE i Universidad CEU San Pablo)⁴

| | |
|-----------------------------------|---|
| 1. Context de la IM | Organització i estructura de la IF – La IM a la IF – Departaments i professionals |
| 2. Activitats d'IM | Gestió de les consultes, revisió de materials, relació amb la farmacovigilància |
| 3. Legislació i regulacions | Normativa espanyola i internacional, deontologia, <i>compliance</i> , <i>copyright</i> , protecció de dades personals, bones pràctiques |
| 4. Eines i fonts d'IM | Bases de dades bibliogràfiques, cerques bibliogràfiques de qualitat |
| 5. Anàlisi de la informació | Lectura crítica, metaanàlisi, <i>real-world data</i> |
| 6. Creació i gestió de continguts | Canals de comunicació i continguts |
| 7. Comunicació de la informació | Comunicació eficaç, verbal i escrita |
| 8. Gestió de la qualitat | Indicadors, mètriques, auditories i inspeccions |
| 9. Valor i futur de la IM | Valor per a les companyies i la societat i reptes futurs |
| 10. Pràctiques | Possibilitat de fer un mínim de 3 mesos de pràctiques en departaments d'IM de diverses IF |



04 Resultats de la primera edició del Cours d'Expert en Informació Mèdica a la Indústria Farmacèutica

CURS

- Febrer – maig de 2022
- 100 hores de classes formals (12 setmanes, 24 ECT)
- Presencial i en línia
- 3 dies/setmana, 17:30 h a 20:30 h
- Pràctiques opcionals (mínim 3 mesos) en departaments d'IM a la IF

PROFESSORAT

- 14 professionals del GTIM d'AMIFE
- 13 experts externs

| ALUMNES | |
|---|--|
| Curs Complet (20) | Mòduls (11) |
| <ul style="list-style-type: none"> • 12 professionals en actiu a la IF • 3 professionals d'empreses de consultoria científica • 1 documentalista en un centre de recerca • 4 acabats de graduar (1 metge, 1 biòleg, 2 farmacèutics) | <p>Alguns alumnes s'han inscrit a més d'un mòdul:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 al mòdul Eines i fonts d'IM • 3 al mòdul Creació i gestió de continguts • 10 al mòdul Anàlisi de la informació |
| <ul style="list-style-type: none"> • 14 a Madrid • 3 a Barcelona • 3 fora d'Espanya (2 a Itàlia, 1 a Bèlgica) | |
| <ul style="list-style-type: none"> • 4 alumnes han sol·licitat fer pràctiques | |

05 Conclusions

La IM a la IF és un rol professional especialitzat, estretament relacionat amb la informació i la documentació, però amb necessitats de formació molt concretes, motiu pel qual és necessari disposar de cursos de formació específics.

El Cours d'Expert en Informació Mèdica a la Indústria Farmacèutica⁴ ofereix una possibilitat de formació en IM a la IF única a Espanya.

El perfil dels estudiants matriculats en aquest curs confirma les necessitats formatives no cobertes en IM a Espanya, identificades en les dues enquestes realitzades pel GTIM^{2,3}.